

RESSOURCEFORBRUG PÅ BYGGEPLADSEN

2. møde i netværksgruppen for
dokumentation af bæredygtigt byggeri

Odense, den 6. oktober 2022

Kai Kanafani

Forsker hos BUILD / Aalborg Universitet

BAGGRUND

Kilde:

Regeringens Klimapartnerskab for Bygge-og Anlægssektoren (2020)

40 %

af danmarks energiforbrug bruges i bygninger

35 %

af al affald kommer fra bygge og anlægsbranchen

20 %

af danmarks CO₂-udledning kommer fra energiforbruget i vores bygninger

10 %

af danmarks CO₂-udledning stammer fra bygge- og anlægsprocessen samt produktion af byggematerialer

NATIONAL STRATEGI

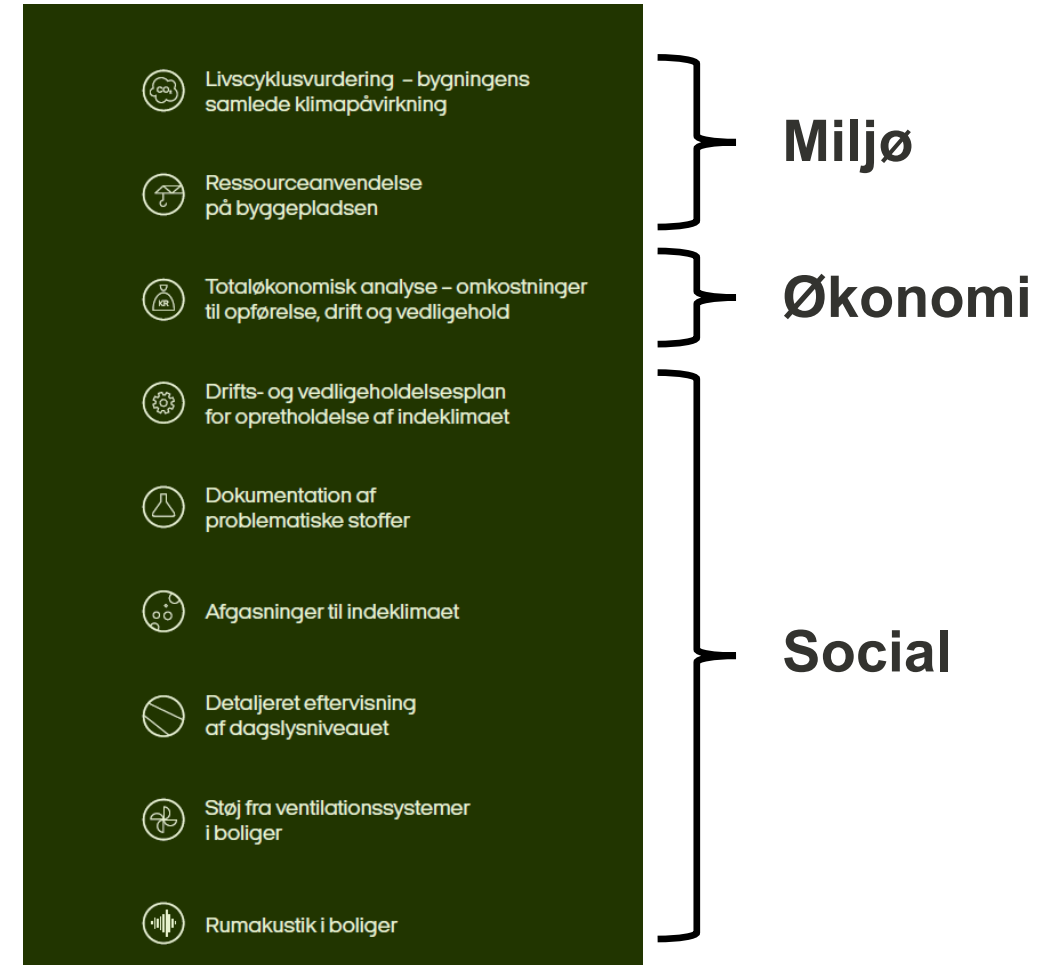
21 initiativer i strategien, herunder:

- ▶ Frivillig bæredygtighedsklasse
- ▶ Kommende klimakrav i Bygningsreglementet fra 1. januar 2023

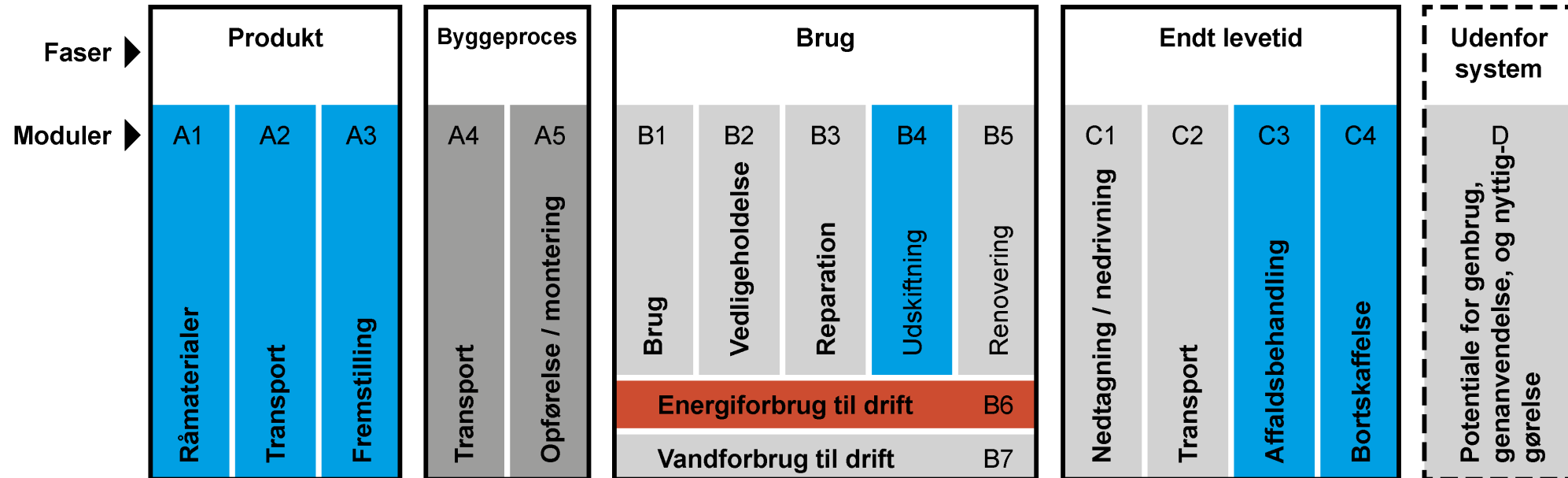

FRIVILLIG BÆREDYGTIGHEDSKLASSE (FBK)

- Første statslige regelsæt for bæredygtigt byggeri
- Forbereder kommende lovkrav
- Testfase 2020-23
- BUILD udfører evaluering for Bolig- og Planstyrelsen

BYGNINGENS LIVSCYKLUS IHT. EN15978

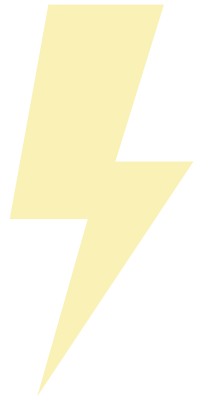
Blå faser: Materialer

Rød fase: Energi

Mørkegrå: Byggeproces (ikke med i BR 2023)

Lysegrå: Ikke med i nogen dansk ordning

PROCESSER I A4/A5

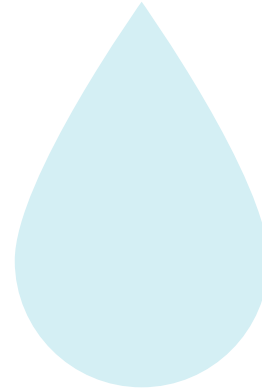
Ei

Varme

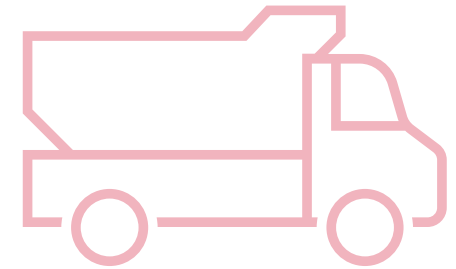
Brændstof

Vand

Affald

Transport

PROJEKTETS FORMÅL

- Ressourcekortlægning i nybyggeri
- Ressourcers miljøpåvirkning (LCA)
- Metoder til dataregistrering
- Nye trends indenfor ressourcehåndtering og samarbejde
- Udfordringer og muligheder for at inkludere ressourceforbrug i BR klimakrav

EL REGISTRERING

- Automatisk fjernaflæsning med timebaseret data er standard
- Eloverblik.dk kan tilgås med fuldmagt (4 år tilbage, 3 år frem)
- Måler til byggestrøm og skurby
- I større projekter også delmåler for fx kraner

MålerID	AB001
Måler	Byggestrøm, Skurby, Kran
Dato	1. jan '22
Tidspunkt	00:00
Elforbrug	1,23
Enhed	kWh
<i>Udbyder</i>	MinEI
<i>Formål</i>	Byggeri, Opvarmning, Kran
<i>Entreprise</i>	Tømrer, murer
<i>Andre kommentarer</i>	

VARME REGISTRERING

- Fjernvarme skal fjernaflæses fra 2027 og er allerede godt i gang
- F.eks. er Aalborg Forsyning allerede færdige med indfasning og har bl.a. udviklet
  - Watts, som er en app hvor man kan se alle sine forbrug
  - MinSide, brugerkonto med adgang til forbrug
  - API (100kr pr. år) til udtræk af data som forbrug, temperatur, flow

MålerID	AB001
Måler	Byggeplads, Skurby
Dato	1. jan '22
Tidspunkt	00:00
Varmeforbrug	1,23
Enhed	kWh
<i>Udbyder</i>	MinVarme
<i>Formål</i>	Byggeplads, Skurby, Udtørring
<i>Underentreprise</i>	Tømrer, murer
<i>Andre kommentarer</i>	

VAND REGISTRERING

- ▶ Vand begynder i højere grad at blive fjernaflæst
- ▶ F.eks. vil Aalborg Forsyning have installeret deres sidste fjernmålere senest ved udgangen af næste år
  - ▶ Her kan også bruges appen Watts

MålerID	AB001
Måler	Byggeplads, Skurby
Dato	1. jan '22
Tidspunkt	00:00
Vandforbrug	1,23
Enhed	m ³
<i>Udbyder</i>	MinVand
<i>Formål</i>	Mørtel, Skurby
<i>Underentreprise</i>	Tømrer, murer
<i>Andre kommentarer</i>	

BRÆNDSTOF REGISTRERING

- Forbrug registreres som regel ikke pr. maskine
- Fakturaer for byggepladstank
- Ved fast aftale med tankselskab kan dataudtræk rekvireres, men sker primært manuelt
- Sensor/tracker virksomheder gøre data tilgængelig for registrering og styring

MålerID	AB001
Måler	Kran, gummiged, gravemaskine, byggepladstank
Dato	1. jan '22
Tidspunkt	00:00
Brændstof	1,23
Enhed	liter
Udbyder	MinTank
Formål	Jordarbejde, råhus
Underentreprise	Tømrer, murer
Maskintimer	1 hr
Maskineffekt	1,23 l/hr
Andre kommentarer	

AFFALD REGISTRERING

- Nogle transportører har kunde adgang til data eller mulighed for dataudtræk

Transportør	X
Fraktion	Træ, brokker, tegl, brændbart
Dato	1. jan '22
Tidspunkt	00:00
Affaldsmængde	1,23
Enhed	kg
<i>Underentreprise</i>	Tømrer, murer
<i>Transportør</i>	MinVognmand
<i>Andre kommentarer</i>	

LCA

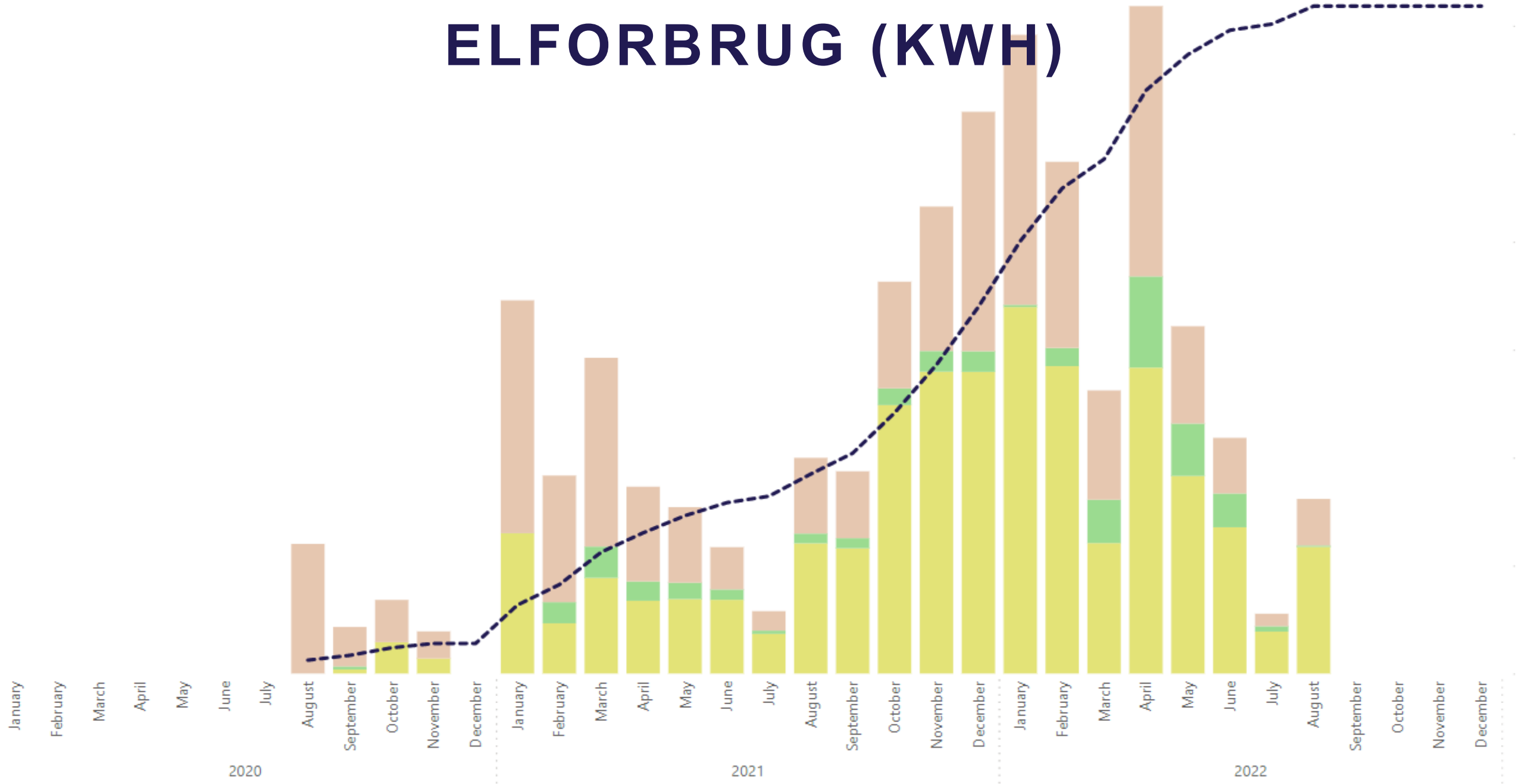
- Ressourceforbrug omregnes til klimapåvirkning i henhold til BR-klimakrav
- Emissionsfaktorer fra for materialer og energi fra bygnings-LCA
- Mulighed for lokale fjernvarmefaktorer under visse forudsætninger
- Emissionsfaktorer for affald beregnes som sammensætning af byggevarer
- Build kommer med branchestandard og beregningsværktøj i kommende år

EKSEMPEL

- Etageboligkompleks
- 6 etager
- 24.000 kvm
- Betonsandwichelementer

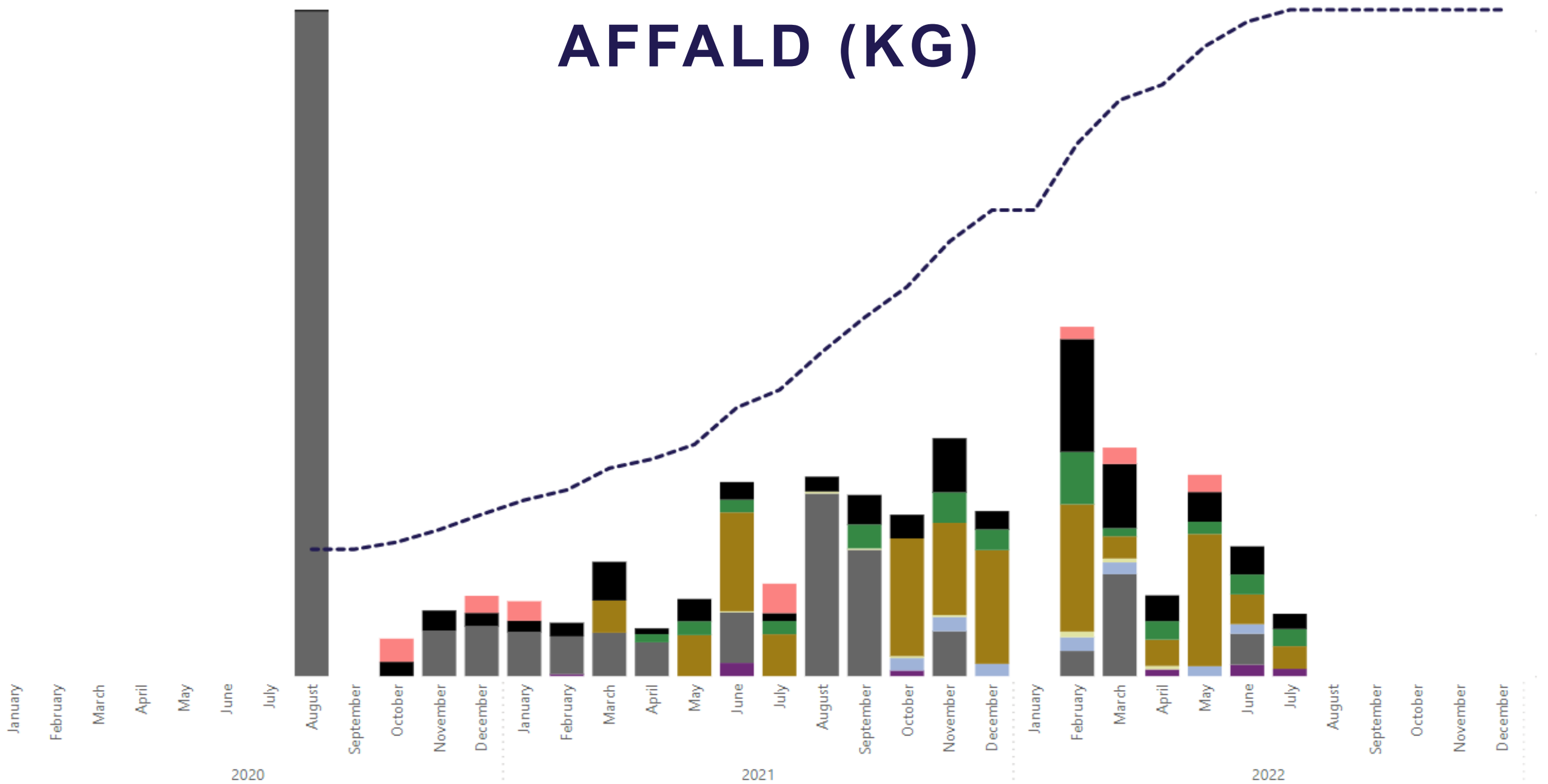
● Byggestrøm ● Kran ● Skurby — Akkumulerede elforbrug

ELFORBRUG (KWH)

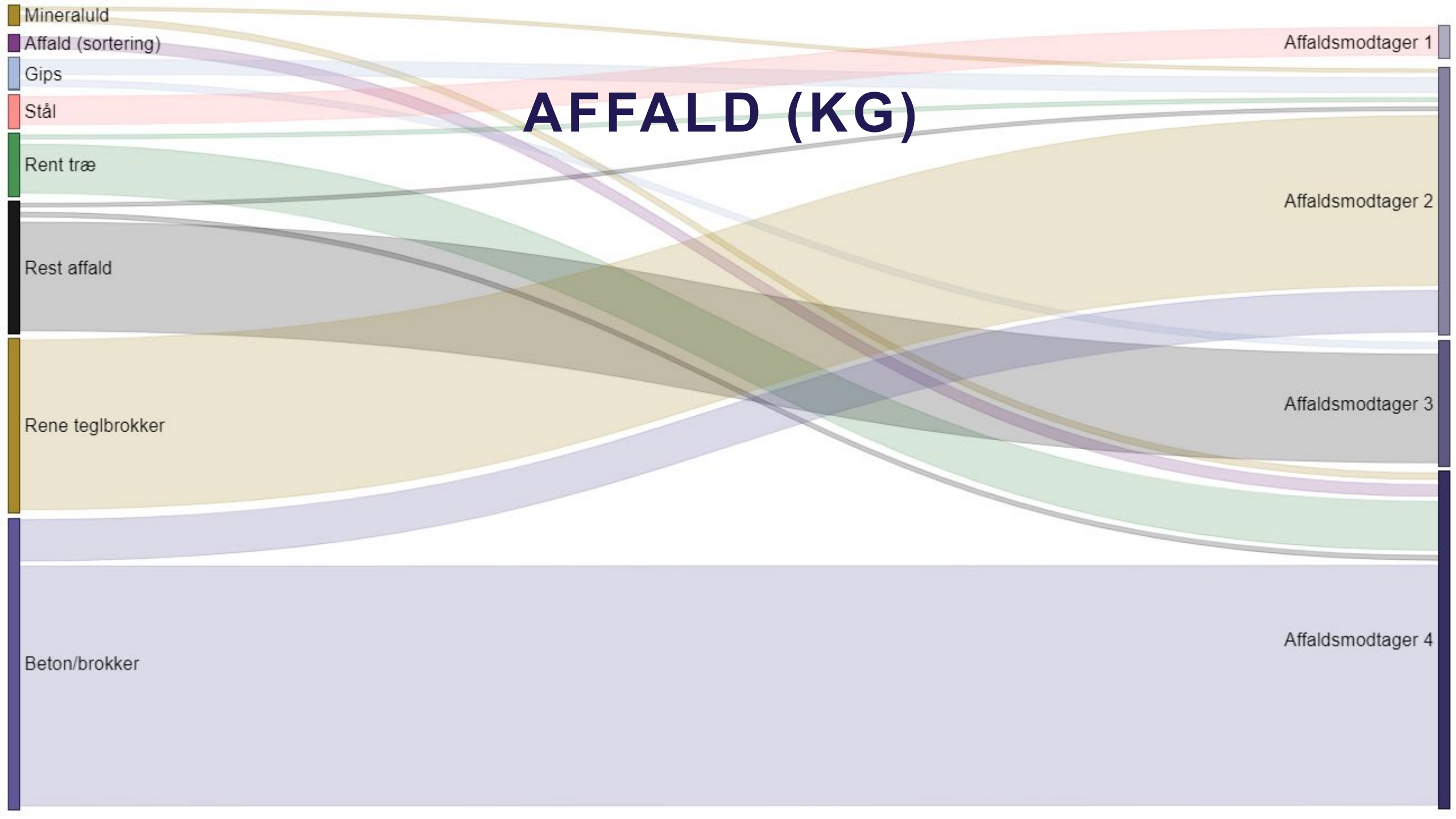
● Affald (sortering)
 ● Beton/brokker
 ● Gips
 ● Mineraluld
 ● Rene teglbrokker
 ● Rent træ
 ● Rest affald
 ● Stål
 ● Akkumuleret affaldsforbrug

AFFALD (KG)

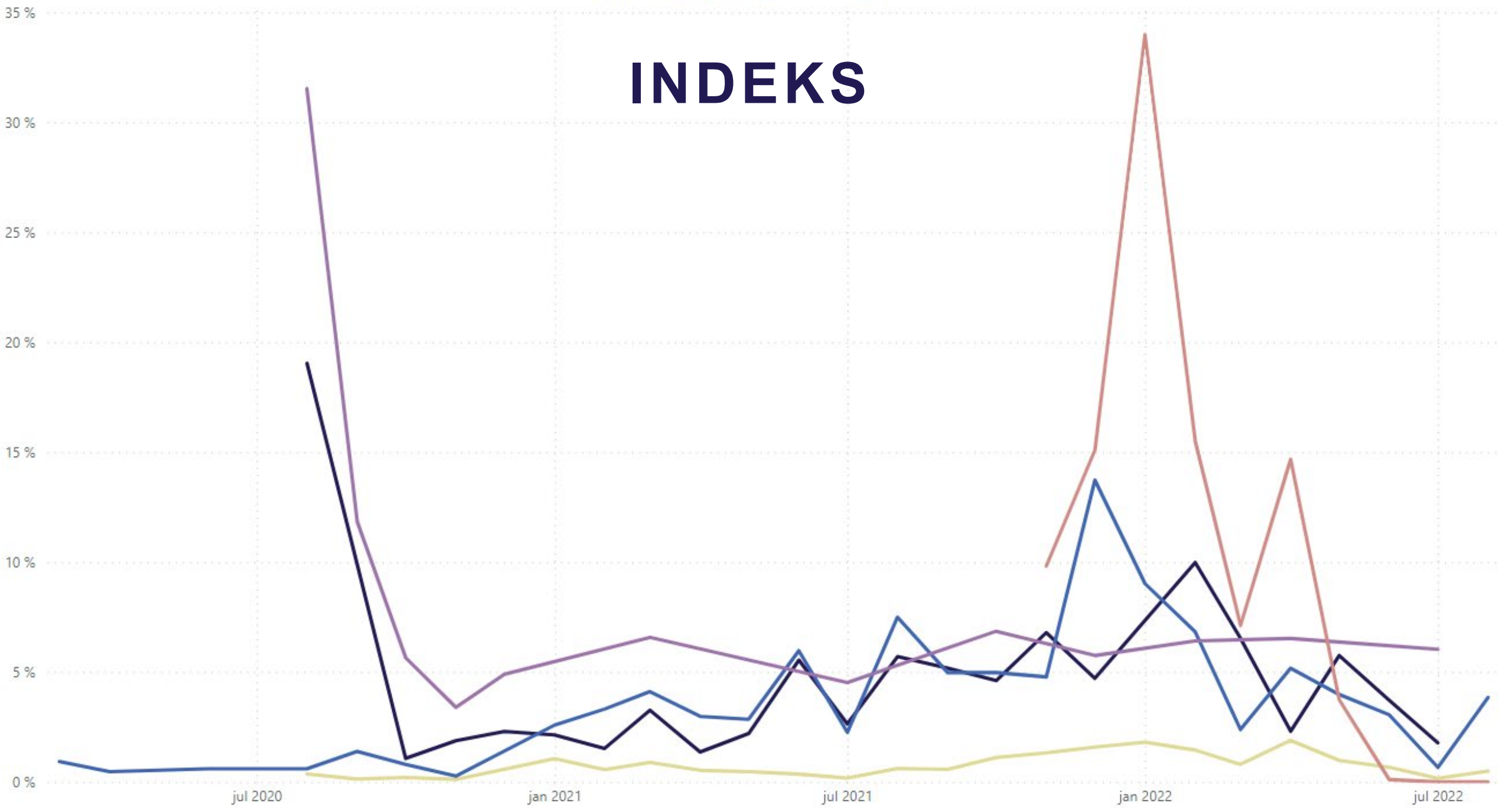

AFFALD (KG)

● Affald ● El ● Vand ● Brændstof ● Varme

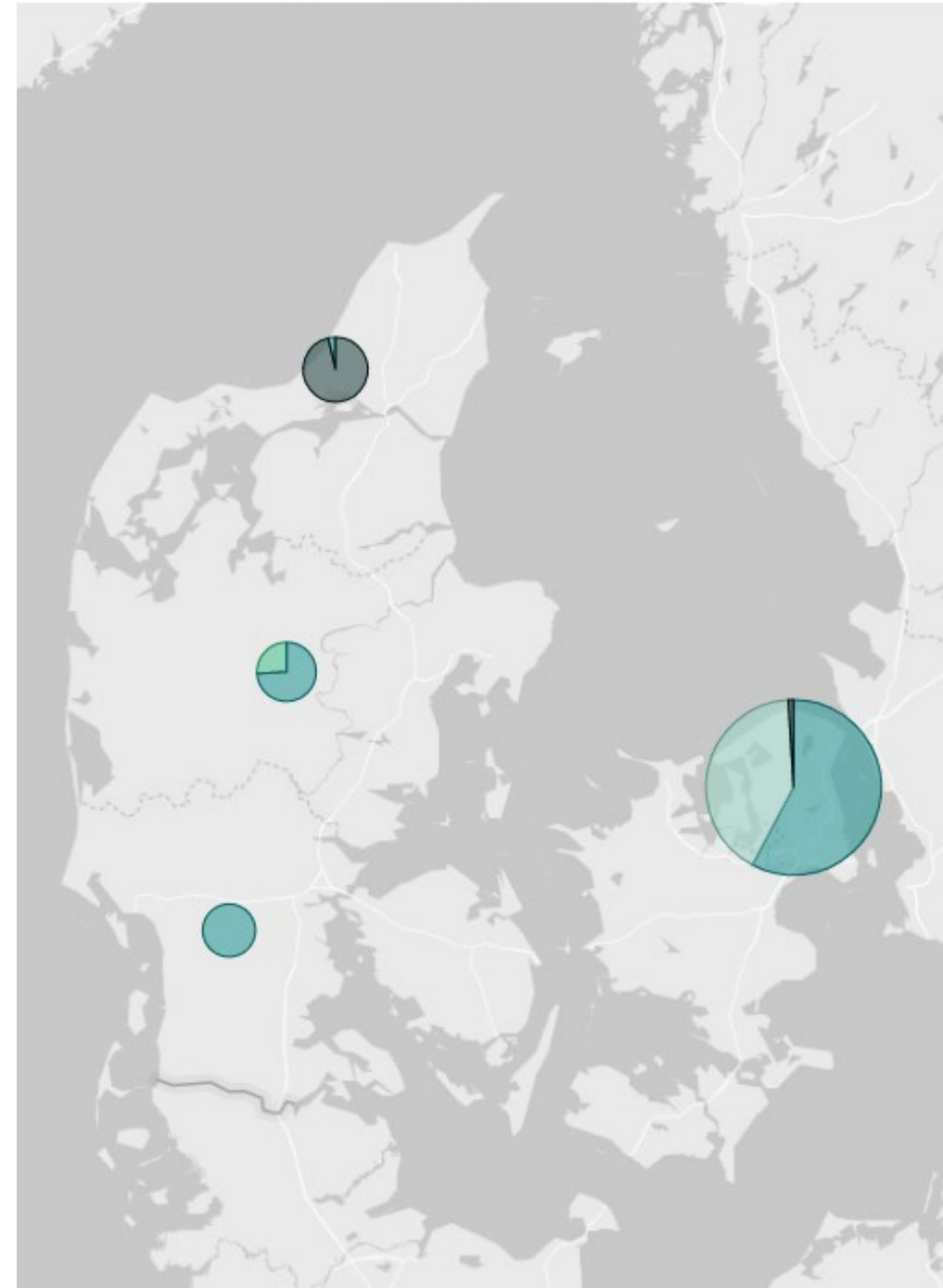
INDEKS

STATUS PÅ KORTLÆGNING

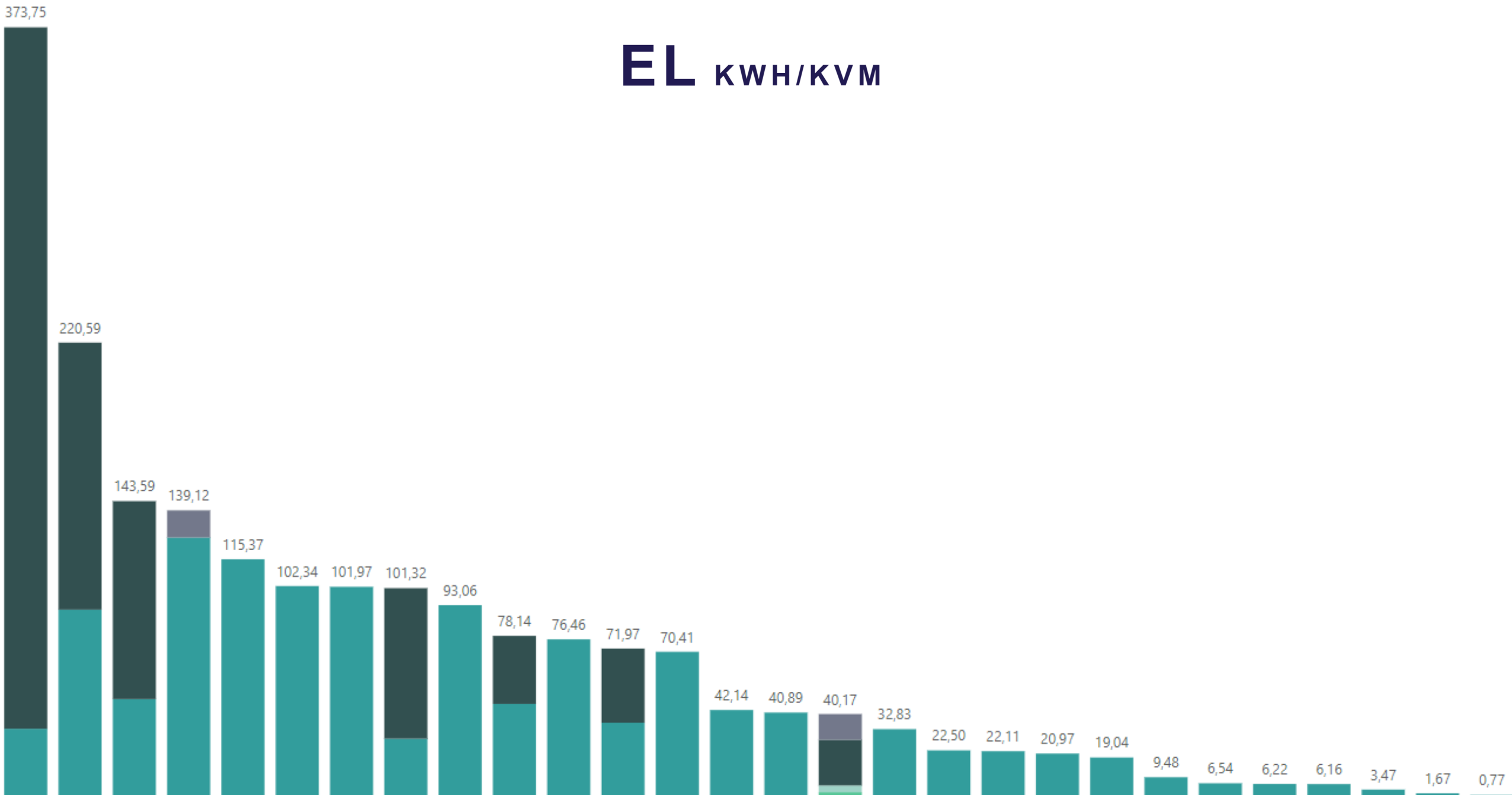
- ▶ 32 cases
- ▶ Forskellige grader og typer af data

● (Blank) ● Bolig ● Erhverv ● Institution

● Belysning ● Hovedmåler ● Maskiner ● Opvarmning ● Skurby

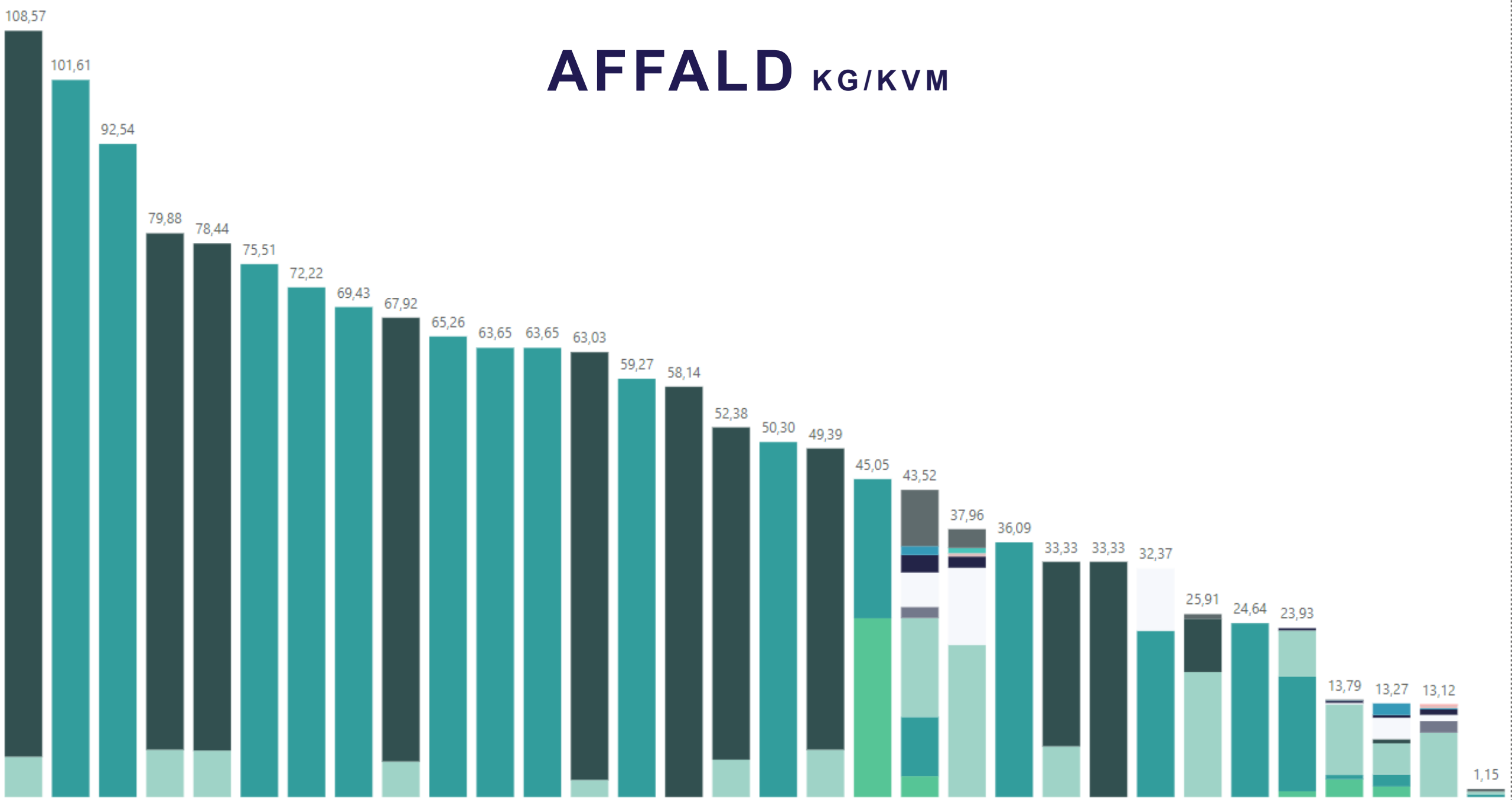
EL KWH/KVM

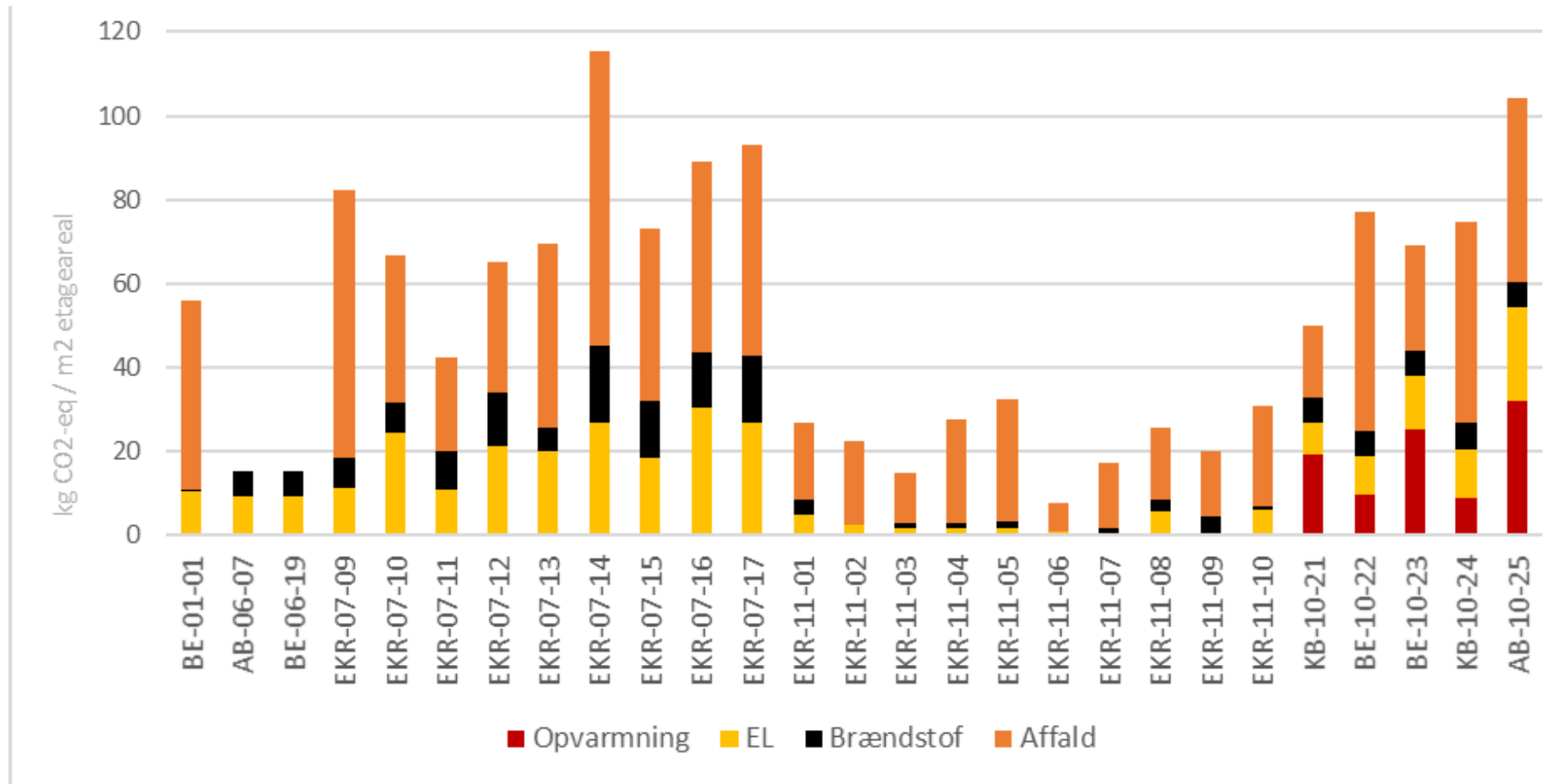

● Beton ● Blandet bygningsaffald ● Brændbart ● Brokker ● Deponi ● Gips ● Glas ● Metal ● Mineraluld ● Pap ● Plast ● Træ ● Vinduer

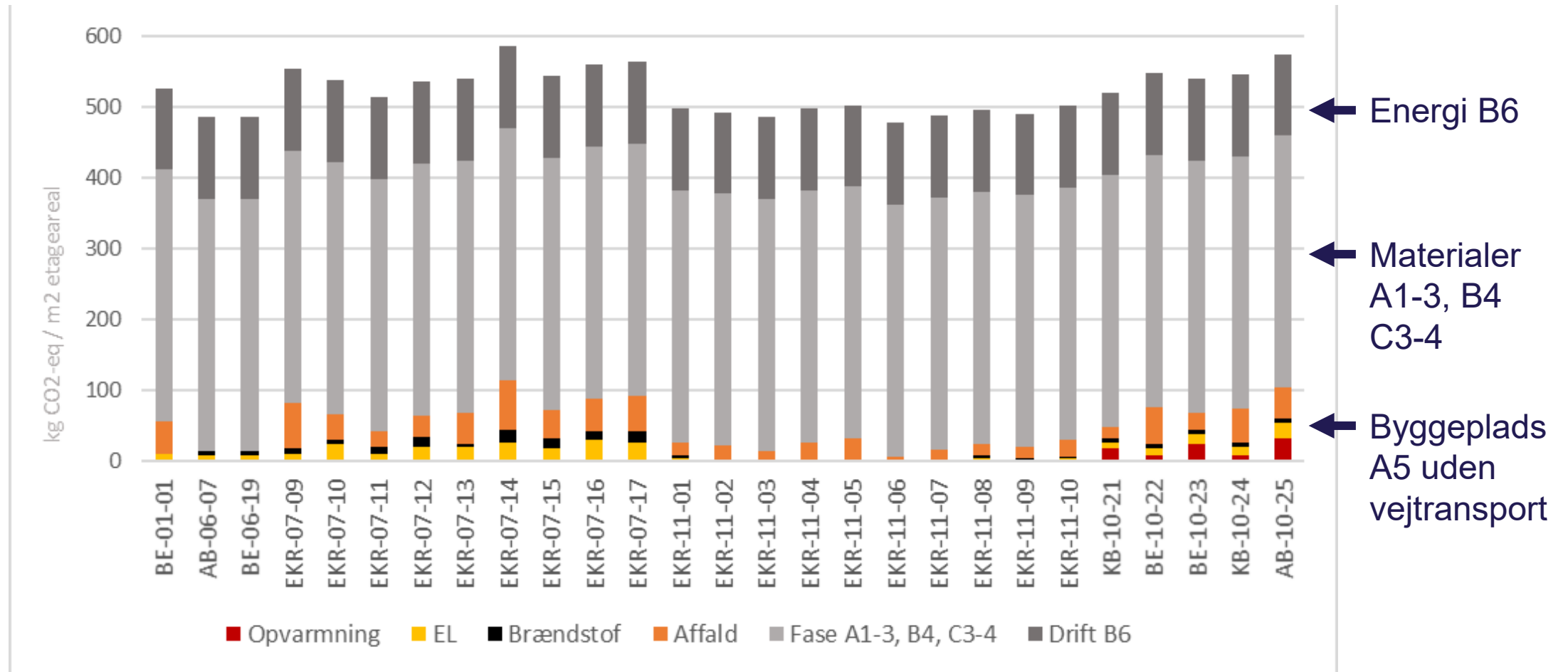
AFFALD KG/KVM

KLIMAPÅVIRKNING FOR A5 (KG CO₂-ÆKV/KVM)

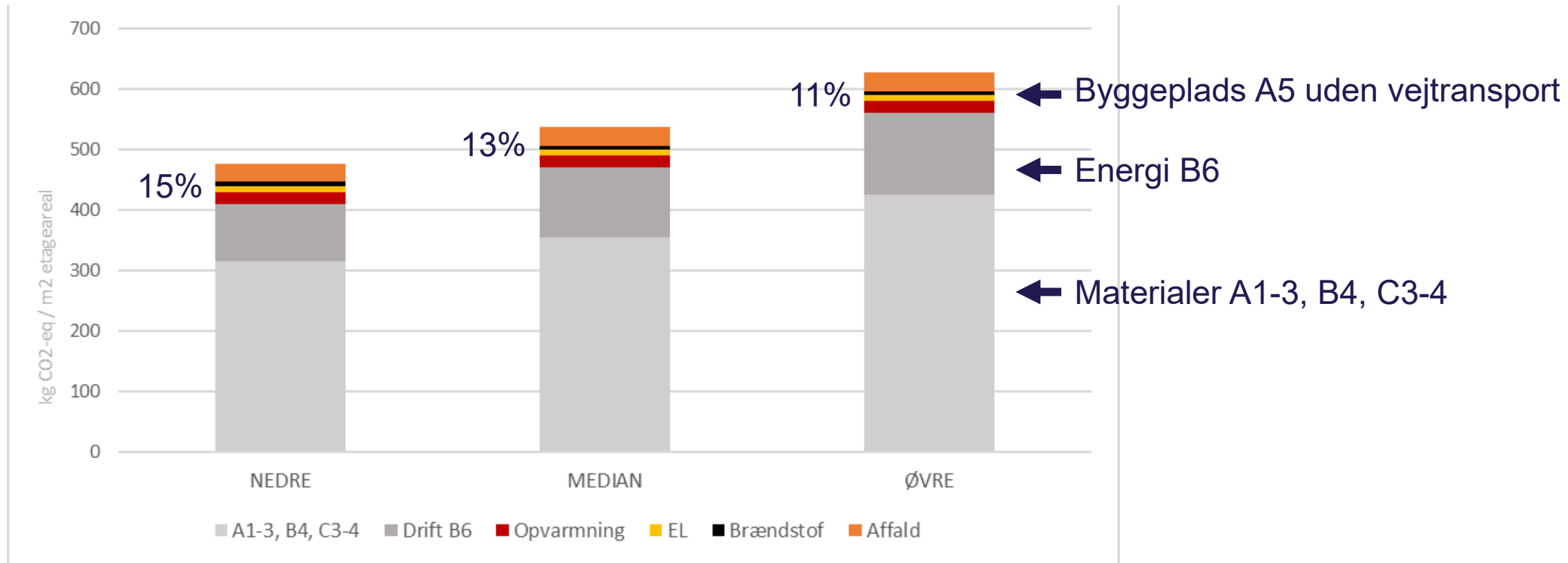

KLIMAPÅVIRKNING FOR A-C (KG CO₂-ÆKV/KVM)

Kilde: Referenceværdi (median) fra BUILD 2020:04

KLIMAPÅVIRKNING FOR A-C (KG CO₂-ÆKV/KVM)

Kilde: Referenceværdi (median) fra BUILD 2020:04